

† Ν. Ι. ΚΑΜΠΑΝΗΣ

Ιδρυτής εν έτει 1880

† ΑΠ. Ν. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

1932 — 1974

Διευθυντής — Ιδιοκτήτης
ΟΥΡ. ΑΠ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Έτος 12ον, Γ' Περίοδος

Αριθ. φύλλου 143/706

ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός

Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 25

104 32 — ΑΘΗΝΑ

ΣΙΦΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΙΦΝΙΩΝ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (1958)

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΡΗΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ (1978)

ΕΤΟΣ 106ον

ΑΘΗΝΑ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1985

ΓΝΩΜΙΚΑ:

Το καμένο το κρασί
τὴν καρδιά τ' ανθρώπου σεί
Σιφνέϊκο

ΤΗΛ. 52.25.264 & 81.32.410

ΣΙΦΝΟΥ: (0284) 31.487

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

➤ Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ➤

ΜΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΙΦΝΟΥ ΤΟΥ 1648

Μια εικόνα των δυστυχιών (λοιμών και λιμών, πολεμικών επιχειρήσεων και διώσεων) της Σίφνου και των άλλων Κυκλαδίτικων νησιών κατά τον βενετοτουρκικό πόλεμο (1645 — 1669), μας δίνει σε επιστολή του ο καθολικός εφημέριος Σίφνου δον Μάρκος Πόλλα (1634 — 1650) της 9 Απριλίου 1648. Μας μιλάει για εξάμηνη επιδημία πανώλους στα 1647 που έπληξε τη Σίφνο, για την έλλειψη τροφίμων τον επόμενο χρόνο, εξαιτίας της οποίας πέθαιναν οι άνθρωποι, για την αδυναμία του να μεταβεί στην Κων)πολη, λόγω ναυτικών επιχειρήσεων των αρμάδων, κ.ά. ενδιαφέροντα πράγματα.

Η επιστολή βρίσκεται στο Αρχείο της Αγίας Προπαγάνδας του Βατικανού, στον φάκελλο SOCG. 177, 220 RN και είναι γραμμένη ιταλικά. Η μετάφρασή της έχει ως εξής:

Σεβασμιώτατε Κύριέ μου.

Μετά την εδαφιαία υπόκλησή μου στη σεβασμιότητά σας, έρχομαι να αναφέρω διὰ της παρουσίας, ότι ευρίσκομαι ακόμη εδώ στη Σίφνο εξαιτίας σοβαρών γεγονότων που δικαιολογούν την καθυστέρηση μεταβάσεώς μου στην Κων)πολη, για το ζήτημα των δύο μπερατιών, σύμφωνα με τις εντολές της σεβασμιότητός σας, τις οποίες είμαι πάντοτε πρόθυμος να εκτελέσω, τόσο για τη μία, όσο και για την άλλη εκκλησία(1). Όπως είχα υποχρέωση, ήμουν έτοιμος να ταξιδέψω για τη Σμύρνη, για να συνεχίσω από εκεί για την Κων)πολη, αν και έμαθα ότι οι επίσκοποι του Αρχιεπαρχείου(2) αναχωρούν στη Δύση για να διασωθούν, γιατί οι άπιστοι απειλούν όλα τα νησιά που βρίσκονται στο έλεος του μεγάλου Τούρκου (Σουλτάνου). Για τον λόγο αυτό παρέμεινα, όπως μίλησα στον Τούρκο κουίζιτόρε, δηλαδή τον φοροεισπράκτορα που ήταν εδώ και μου υποσχέθηκε να μου πάρει τα μπεράτια και να με συστήσει στον πασά του με συστατικές επιστολές, προκειμένου να με εξυπηρετήσει στο ζήτημά μου. Αλλά ξαφνικά έφτασαν δύο βατσέλια(3) και εννέα μπεργαντίνια(3) και τον παρέλαβαν και μέσα στη διασύνη του δεν μπόρεσα να πάρω στα χέρια μου συστατικά γράμματα, όμως μου υποσχέθηκε ότι θα με εξυπηρετήσει και πιστεύω, με τη δύναμη του Θεού, ότι θα τακτοποιηθώ κατά την εκεί μετάβασή μου. Είναι αλήθεια ότι συγκέντρωσε από το νησί μας επτά χιλιάδες σκού-

δα· εμένα με φορολόγησε και πρέπει να πληρώσω για τα ακίνητα της Εκκλησίας 30 σκούδα. Τον περασμένο χρόνο και επί έξι μήνες είχαμε συνέχεια πανώλη και φέτος μεγάλη έλλειψη τροφίμων, σε τέτοιο βαθμό, που οι άνθρωποι πεθαίνουν από πείνα· εάν δεν βάλει ο Θεός τὸ χέρι του, δεν θα γλυτώσουμε, γιατί και από την άλλη μεριά η αρμάδα καταστρέφει τα νησιά με τις κακουργίες των απίστων. Χθες που ήταν 5 Απριλίου, πληροφορηθήκαμε ότι κατεστράφησαν δεκαέξι «γκαλλί»(3) και έξι βατσέλια της βενετικής αρμάδας στα Ψαρά, κοντά στη Χίο, και είμαστε καταθροηθήμενοι, γιατί βλέπουμε πως οι επιχειρήσεις της δεν πάνε καλά, όπως λαχταρούσαμε όλοι οι Χριστιανοί που βρίσκομαστε σ' αυτά τα μέρη και είχαμε κάποια ελπίδα για ειρήνη· τώρα οι Τούρκοι βλέποντας τις επιτυχίες τους, μεγαλοποιούν περισσότερο τα πράγματα. Ο καπετάν Γκριμάνι λέγεται πως μολονότι έβλεπε ότι αληθινά βρισκόμασταν πνιγμένοι στις δυστυχίες και παρά την καλωσύνη και αγάπη που έτρεφε προς τους χριστιανούς, δεν μπόρεσε να κάνει τίποτα για να πάρει προμήθειες γι' αυτά τα νησιά, αν και οι ενέργειές του έγιναν γνωστές· όμως οι στρατιώτες έκαναν φοβερές ζημιές. Οι πληροφορίες αυτές μας ήλθαν με ένα μπεργαντίνι που κατευθύνονταν στην Κάντια. Τα πολεμικά πλοία παρέμειναν στα στενά της Κων)πόλεως και η Κάντια βρίσκεται σε πολύ μεγάλη ανάγκη, γιατί οι Τούρκοι έφθασαν έξω από τα τείχη της πόλεως, αφού ήδη διαφεντεύουν ολόκληρο σχεδόν το νησί και οι Κρητικοί βαφτίζονται καθημερινά σε Τούρκους, και καθώς έχουμε ακούσει από Κρητικούς, οι Τούρκοι ανέρχονται σε δεκαέξι χιλιάδες, και αν οι Χριστιανοί δεν πάρουν ενισχύσεις, η πόλη θα πέσει, μολονότι είναι ισχυρότατη, όμως με λίγους υπερασπιστές· ο Θεός να τους βοηθήσει, γιατί εμείς οι άλλοι παίρνουμε μόνο τη λύπη από τις πληροφορίες που φθάνουν εδώ. Τελειώνοντας, σας φιλώ το χέρι.

1648, 9 Απριλίου

Της σεβασμιότητός σας
ταπεινός υπηρέτης
ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΛΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- (1) Εννοεί τις καθολικές Εκκλησίες - περιφέρειες Σίφνου, Θερμίων.
- (2) Οι καθολικοί επίσκοποι.
- (3) Πλοία της εποχής.

ΣΙΜΟΣ ΜΙΛΤ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ